

NORGES INDSKRIFTER

MED DE ÆLDRE RUNER.

UDGIVNE

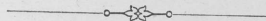
FOR

DET NORSKE HISTORISKE KILDESKRIFTFOND

VED

SOPHUS BUGGE.

I.

CHRISTIANIA.

A. W. BRØGGERS BOGTRYKKERI.

1891—1903.

16. Bø.

S. 241 f. Her er efter Burg bemærket, at en Form **hnabdas** synes uforklarlig. Tillige er det bemærket, at der paa Runen **b** skraaner nedad mod venstre en Streg, som synes at være hugget. Den gaar ud fra den lodrette Stav lidt nedenfor det Punkt, hvor nederste Skraastreg af øverste Trekant til høire for den lodrette Stav berører denne. Men Skraastregen til venstre gaar ikke saa langt ned som til Runernes Basis.

Det synes naturligt at forbinde de to nævnte Omstændigheder og at søge i den nævnte Skraastreg Betegnelse for den Vokal, som savnes mellem **b** og **d**. Men der er ingen palæografisk Støtte for, at Skraastregen kan læses som **i**, hvilket S. 242 er antydnet.

Men nu er det at mærke, at Runen for **u** ikke sjælden i en Binderune forekommer som Venderune, ialfald i forholdsvis senere Indskrifter. Saaledes i **alaifu** paa By-Stenen, se S. 97 og S. 198; i **aihuþrow[ǫ]** Myklebostad B, se S. 332. Eksempler fra Indskrifter med den kortere Rækkes Runer forbigaar jeg her. Fremdeles er at mærke, at **u**-Runen undertiden har ret (ikke krummet) Skraastreg. Saaledes i Indskrifterne fra Gjevedal, fra Lindholm, paa Dopskoen fra Torsbjærg Mose og oftere i Brakteat-Indskrifter.

Det synes derfor muligt i det her behandlede Navn paa Bø-Stenen at læse 4de Rune som Binderune **ub** eller **bu** (uagtet Skraastregens Korthed da er paa-faldende). Jeg formoder herefter, at Navnet skal læses som **hnabudas**, saaledes som jeg allerede har antydnet S. 326 og S. 348.

Dette Navn hører vel, som før sagt, til det stærke Verbum **hnafa hnóf*. Med Hensyn til Vokalen **u** kan sammenlignes oht. *leitud* (hvor rigtignok *d* svarer til oldn. *þ*, ikke til oldn. *d*) ved Siden af *leitid*, jfr. Kluge, Stammbildungslehre S. 15; *harups* (Genetiv) paa Rök-Stenen, Folkenavnet *Charudes* og oldn. *hofuð*, ags. *héafod*, uagtet dette er Intetkjønsord.

v. Grienberger (Zeitschr. f. deutsche Philol. XXXII S. 295) bemærker derimod: »urnord. *Hnabdas*, ein part. perf. pass. zu an. **hnafa hnóf* »abscidere« mit

vocalsynkope wie ags. *Gifðas*, *Gefðas* gegen langobard. *Gibidi*, *Gebedi*, ist offenbar ein beiname und könnte wol »curtus« bedeuten«.

Meget usikkert er det, om der paa Fyrunga-Stenen i anden Linje kan læses et Kvindenavn *hnabu*; se Arkiv f. n. F. XV S. 146. Brate (Arkiv XIV S. 330, 337 ff.) læser her anderledes.

S. 242 L. 3 f. f. n. Om isl. *ská* se von Friesen (Till den nordiska språk-historien S. 13), som sammenligner mht. *schæhe* »schielend«.

S. 243. Hvis der med rette ovenfor i Bø-Indskriften er læst en Venderune af *u* som Del af en Binderune, synes dette at maatte advare os imod at sætte Stenens Tid meget langt tilbage.